

Korleis leve med flåtten?

Jan Helge Dale

Kommuneoverlege Flora kommune

Korleis leve med flåtten ?

Disposition:

- Litt biologi
- Førebyggjande tiltak – "leve med flåtten"
- Lyme borreliose og andre sjukdommar
- "Myter og sanningar"

”Flåtthysteriet”

TRUSSL: Studien viser at 4 av 500 flått som kommer til Norge via trekkfugler, er bærer av den malarialiknende parasitten. Foto: Fotolia/Scanspix

Ny farlig FLÅTT-SYKDOM

Norske forskere har idet ikke kommet til Norge med flått.

FORSKNING

ekte: Sun Heeli Sabe
ha@ntnu.no

sykdommer kan føre til malarialiknende sykdommer og i verste fall døde med dødsfall.

Som del av sitt doktorgradsarbeid har lege Gunnar Halle og nestleder av studien, professor Per Morten Brattström, kommet til landet ved hjelp av rekrutflugl. Gjennom dette arbeidet har de oppdaget at den nye babesia-parasitten har nodd Norge.

– Dette var helt overraskende for oss, sier Øines om forskningsresultatet.

Hvert år spekker mellom 30 og 85 millioner spurvefugler til Norge.

Fuglene transporterer millioner av flått over Nordøyen, Skagerrak og Kattegat. Så selv om det er en lav prosentandel med Babesia-infisert flått, vil det likevel være et betydelig tall snittmeddelet blått som kommer til Norge hvert år.

Selv om flått er infisert med den nye parasitten, har viden til Norge ikke trukket, vet vi foreløpig ikke om den vil etablere seg her. På kontinentet er det rådyr som er hovedvekt, sier Øines.

– Kan være dødelig

Likvel advarer han og sier Babesia-parasittene ikke være farlig først for mennesker spesielt dersom av ulike grunner har fått milsløs funksjon. Tocca Kvistad skadefall

FAKTA

Babesia-parasitt

- Tilhører pioplasmider som er malarialiknende parasitter.
- Livet inne i blodklyper med flått som mellom vert og pattedyr som hovedvert.
- Tilidigere ble det vært oppdaget at malarialike-arter på storleie i Norge (Kilde: veterinærinstituttet).
- Nå har norske forskere oppdaget at parasitten Babesia-veterinærum (EU-1) er kommet til Norge fra Ásia.

analyserte forskerne over 500 flått. En prosent av disse var positive til Babesia-parasitten, og fire av fem av disse igjen viste seg å bære malarialiknende Babesia-variant (EU-1).

– Det er også vært overraskende for oss, sier Øines om forskningsresultatet.

Hvert år spekker mellom 30 og 85 millioner spurvefugler til Norge.

Fuglene transporterer millioner av flått over Nordøyen, Skagerrak og Kattegat. Så selv om det er en lav prosentandel med Babesia-infisert flått, vil det likevel være et betydelig tall snittmeddelede blått som kommer til Norge hvert år.

Selv om flått er infisert med den nye parasitten, har viden til Norge ikke trukket, vet vi foreløpig ikke om den vil etablere seg her. På kontinentet er det rådyr som er hovedvekt, sier Øines.

– Babesia-parasittene oppfører seg svært likt når de er etablert i hovedverdene. De gir følelse av malarialiknende tilstander. I verste fall kan det ende med dødsfall. Det har det vært eksempler næ, sier Øines.

Dagbladet
Tirsdag 28. juni 2011 Nr. 175, Lise 26, 143. årgang. Lesning kr 15,00. € 3 utenfor Norden

ADVARSEL

**Nå er
FLÅTTEN
ekstremt
FARLIG**

Fuktig vær får
forskere til å slå
ALARM

SIDE 14 OG 15

DVD og Blu-ray i salg i morgen

TRUE GRIT
Nominert til Oscar, inkl. «Beste Film»

PLATEKOMPANIET
www.platekompaniet.no

FLÄTT
Tekst: Leif Støng
BESØGEN (Oppslag): Fra venstre: Professor Per Morten Brattström, professor Gunnar Halle og student Sun Heeli Sabe. Foto: Dagbladet

Dårlige høstesat
Et annet forsker som har forsket på flått er Rødar Melh. Han viser et million 200 og over 100 000 sprekker per kvadratmeter. Foto: Dagbladet

OK, DA! Fra venstre til høyre: Åsne Sørheim, Kari Helene A. Wihell fra Kultus og Oddbjørn Hauge. Foto: Dagbladet

**Fuktig sommer gir
FARLIGERE FLÅTT**

Det er fuktig sommer, det er fuktig sommer, det er fuktig sommer...

Dårlige høstesat
En annet forsker som har forsket på flått er Rødar Melh. Han viser et million 200 og over 100 000 sprekker per kvadratmeter. Foto: Dagbladet

The results
Det er veldig godt at studien har fått gjort denne forskningen offentlig tilgjengelig, sier professor Gunnar Halle. Han har voksnedgangen beskrevet som et stort nytte for helsepolitiske utvalg, både i landet og internasjonalt.

Det er også veldig at artikkelen har fått mye oppmerksomhet. Det er veldig godt at det er veldig mange forskere som er engasjert med dette prosjektet. Det er også veldig godt at det vurderes fra at er det et godt resultat.

– Vi venter ikke noe redusert risiko for å få flått i Norge, men vi ønsker at vi kan få det til å ikke være like farlig som det er i dag, sier professor Gunnar Halle.

Vinen til å få et godt resultat er at en fuktig sommer lar deg systemet komme i gang med å lage et godt immunforsvar mot flått. Det er ikke en spesiell risiko for å få flått i Norge, men vi ønsker at det skal være mindre enn det er i dag, sier professor Gunnar Halle.

– Vi venter ikke noe redusert risiko for å få flått i Norge, men vi ønsker at vi kan få det til å ikke være like farlig som det er i dag, sier professor Gunnar Halle.

Flått vil leve lengre med en fuktig sommer. Hvis de finner seg og verter sykdom kan de også leve til neste år.

Rødar Melh, forsker

Tok bølgjen på Wimbledon
6-2. Katie Egelind brettede ut mot mesterprisen i Wimbledon. Hun vant sin tredje runde med 6-2, 6-3. Det var også en seier for britiske Murray i tredje runden. Foto: Dagbladet

**Fuktig sommer gir
FARLIGERE FLÅTT**

Det er fuktig sommer, det er fuktig sommer, det er fuktig sommer...

Dårlige høstesat
En annet forsker som har forsket på flått er Rødar Melh. Han viser et million 200 og over 100 000 sprekker per kvadratmeter. Foto: Dagbladet

The results
Det er veldig godt at studien har fått gjort denne forskningen offentlig tilgjengelig, sier professor Gunnar Halle. Han har voksnedgangen beskrevet som et stort nytte for helsepolitiske utvalg, både i landet og internasjonalt.

Det er også veldig godt at artikkelen har fått mye oppmerksomhet. Det er veldig godt at det er veldig mange forskere som er engasjert med dette prosjektet. Det er også veldig godt at det vurderes fra at er det et godt resultat.

– Vi venter ikke noe redusert risiko for å få flått i Norge, men vi ønsker at vi kan få det til å ikke være like farlig som det er i dag, sier professor Gunnar Halle.

Flått vil leve lengre med en fuktig sommer. Hvis de finner seg og verter sykdom kan de også leve til neste år.

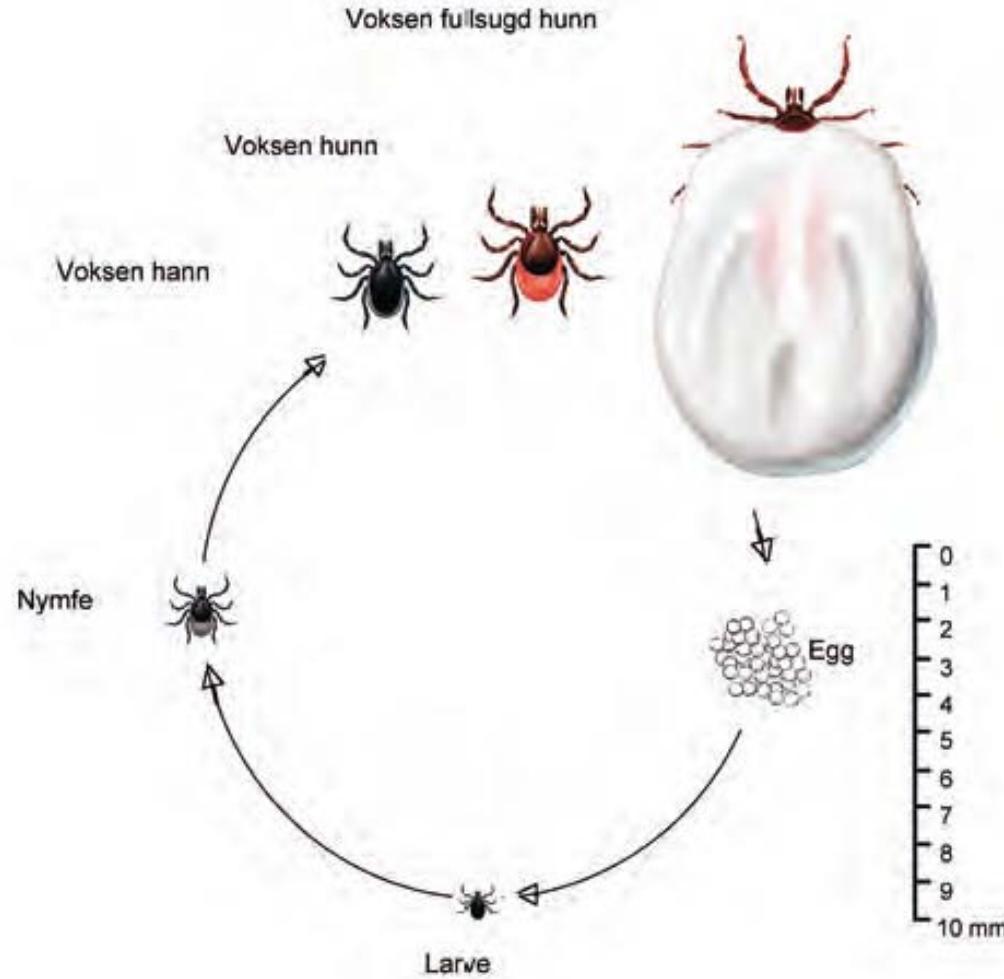
Rødar Melh, forsker

Flått i Norge

- Mest vanleg på Sørlandet – men Vestlandet kjem etter
- Skogflåtten finst langs kysten opp til Helgeland
- April til november
- Vert transportert med fuglar og kan flytte seg raskt
- Vanlege verstdyr for flåtten er fuglar, gnagarar, hare, hjortedyr, storfe, hund, katt
- Der det er mykje hjortedyr er der mykje flått.
- Flåtten klatrar opp på gras og lyng og festar seg til dyr og menneske som går forbi – den hoppar ikkje ned frå trea.
- **Hjort, tilgroing og fuktigkeit !**

Stadiar av flått

Korleis unngå å verte biten ?

- Lange bukse putta ned i strømpar eller støvlar. Tette klede Lyse klede.
- Ein kan òg redusere risikoen for flåttbitt ved å unngå å gå i høgt gras, lyng og kratt i område med mykje flått.
- Mange myggmiddel fungerar òg mot flått. (DEET)
- Det er viktig å sjekke huda for flått etter tur i område med mykje flått. Flåtten kryp raskt og kan bite seg fast dei fleste stader på kroppen, men helst på stader med tynn hud. Dusje når du kjem heim.
- Hundar og kattar som er i flåttonråde må òg sjekkast.
- Resept på flåttmiddel til hund og katt får du hos veterinær.

Korleis fjerne flåtten?

- Fjern flåtten så raskt som mogeleg.
- Flått som vert fjerna innan eitt døgn etter at den har bite seg fast overfører sjeldan borrelia-bakterien.
- Bruk gjerne ein pinsett når du fjernar flåtten, den sit ofte godt fast. Har du ikkje pinsett kan du bruke fingrane.
- Ta tak helt inne ved huda og dra flåtten rett ut. Delar av munn og hovud som sit att i huda overfører ikkje borrelia-bakterien og gir ikkje borreliose.
- For å unngå infeksjonar på bittstaden, bruk ein pinsett for å fjerne evt. restar av flåtten.
- Vask gjerne bittstaden med såpe og legg på litt sårsalve.
- Gamle råd om å smørje flåtten inn med fett, sprit o.l. verkar ikkje, og gjer flåtten vanskelegare å fjerne.

Når må du oppsøkje lege?

- Ikkje bittdagen eller dei første dagane !
- Ved borreliasmitte får ein vanlegvis eit utslett som spreiar seg ringforma utover i huda.
- Dette kan oppstå i løpet av 3 til 30 dagar etter at ein er biten.
- Ved slike symptom er det viktig at du tar kontakt med lege.
- Kontakt òg lege om du i tida etter flåttbitet føler deg slapp, har hovudverk eller muskel-leddsmerter.
- Både larvar, nymfer og vaksne hoer bit seg fast og sug blod

Sjukdommar frå flått

Flåtten kan spreie mange bakterie-, virus- og parasittsjukdommar.

- Lyme borreliose – ulike stadiar- hudplage, leddplager og nevrologisk sjukdom.
- Skogflåttencephalitt – TBE- hjernebetennelse
- Parasittsjukdommar

TRUSSEL: Studien viser at 4 av 500 flått som kommer til Norge via trekkfugler er bærende på en månedsvarigende parasitten. Foto: Fotolia/Scanipix

Ny farlig FLÅTT-SYKDOM

FAKTA

Babesia-parasitt

- Babesia-piroplasmider som målønnende parasyriter.
- Lever inne i blodet til oss og har flått som mellom vert og pattedyr som hovedvert.
- Tidligere har det vært oppdaget Babesia-parasitt på stortis og hund i Norge (Kilde: veterinærinstituttet)
- Når norske forskere oppdaget at parasitten Babesia (EU-1) er kommet til Norge.

Knyttet til Babesia var i Jugoslavia i 1957. I USA er det flere hundre tilfeller hvert år, og europeiske land har også rapportert. Europa har det vært over 40 tilfeller, dels blant i Sverige, Storbritannia og Frankrike. Det har også vært tilfeller i Asia, Afrika og Sør-Amerika.

– Babesia-parasittene oppfører seg vedlig likt når de er stedvert i hoveddvergene. De gir føde for målønnende flått. I verste fall kan det ende med dødsfall. Det har det vært eksempler på, sier Øines.

Øverskende

Likvel advare han og øvrig Babesia-parasitt kan være veldig farlig for mennesket, spesielt dem av ulike grunner har fått milde former. Fasene kjenner dødfall

Norske forskere har
oppdaget en ny ma-
rialikkende parasit
som er kommet til
Norge med flåtten.
FORSKNING

Eks: Sun Heidi Søbe
hsa@idr.no

parasitten kan føre til materialik-
kende sykdommer og i verste fall
nede med dødsfall.

Siden del av sitt doktorgradsar-
beid har legen Sun Heidi Søbe og
arkonduktoren studert flått som
er kommet til landet ved hjelp av
trekkfugl. Gjennom dette arbeidet
har de oppdaget at den nye
Babesia-parasitten har nådd Nor-

– Vi visste at vi hadde Babesia i
lunge fra av. Vi har ikke sett det
i storle og på hundene. Men da
intet har vært det art vi aldrig tid-
ligere har sett i Norge, sier forsker
Øivind Øines ved seksjon for pa-
rasitologi ved Veterinærinstitut-
tet, som deltok i studien.

Øverskende

Lyme borreliose

- Bakteriesjukdom
- Hudplager- erythema migrans
- Ledd- muskelplager. Hevelse og smerter
- Hjerne og nervebetennelse- lammelser/smerter
- Diagnostikk – blodprøver- usikkerheit- falsk positive og falsk negative
- Mange har antistoff utan å ha vore sjuke!
- Behandling: Antibiotika verkar. 1- 3 vekers kur

**Allergisk reaksjon på bittet første dagar er ikkje
borreliose !**

Skogflåttencephalitt- TBE

- Virussjukdom
- Hjernebetennelse
- Feber, hovudverk, forvirring, nakkestiv, muskelsmerter og lammelsar
- Diagnose med antistoff fra ryggmargsvæske/blod
- Førebyggande vaksinering – antibiotika hjelper ikkje.
- Agder, Telemark, Vestfold, "Utlandet"

”Myter og sanningar”

Ca 30 % av flåtten er infisert med borrelia- aukande ?

Mykje hjort reduserer denne prosenten (fortynning)- men aukar talet på flått ?

3 årig livssyklus egg-larve-nymfe-vaksen.

Mikroklima, lang vekstsesong, kalde vintrar

Vertar: fuglar/gnagarar for larvar, hare/pinnsvin for nymfer, hjortedyr for vaksne

”Myter og sanningar”

Blir hjorten sjuk av borrelia ?

Hjorten eller hunden kan ikkje smitte menneske!

Tok bølgan på Wimbledon

William og Kate besøkt tennisturneringen med hertuginnen Catherine. Det mykte pressutslaget i utvalget var også til stede. Det var en god dag for kongehuset.

NOM KAREN, A. WILLIS Fra Karen til oppmerking

COK, DA! Hertugene ble velsignet med en ekstramodig oppmerking

ÅPENHOLD Hertuginnen Catherine ser ut til å være fornøyd med sin ekstramodig oppmerking.

Fuktig sommer gir FARLIGERE FLÅTT

Med en fuktig sommer vil flåttettskadelige flått lese lengre. Det vil også kunne føre til at flere mennesker blir smittet og får den farlige borreliainfeksjonen.

FLÅTT
Tekst: Leif Stang
Foto: Dagbladet.no

BERGEN (Dagbladet): Forsker og miljøforsker Reidar Møhl har undersøkt om spissflåttettskader i Bergen er i fukting sommer. Det viser ikke noe konkrete. Den økte våren med tørre vegetasjon langs kysten, fjordene og innlandet, kan imidlertid bidra til at bestanden blir økt.

I løpet av de siste tiår har omfanget av flått økt sterkt i Norge.

– Det er klart mulig at antallet flått i området har økt, men det er ikke klart om dette skyldes at dagens personell vil kunne bli smittet av flått. Det er ikke klart om man finner viser at oververdende fuktighet fører til smitte av borrelia, sier Arne Fjelland fra Institutt for miljø- og naturvitenskap (IMN) ved NTNU.

I helga sa Kjelland til NTB at miljøministeren skal få informasjon om at varianter på grønne skadedyr kan overleve i fuktig sommer.

– Vi vet ikke like godt om dette, men vi har en tilsvarende akning i borrelia han finner som det er ikke klart om dette skyldes at dagens personell vil kunne bli smittet av flått, men ikke av borrelia, sier VI.

Fjelland fortalte også om at det er opp til 17 prosent av flåttene som lever i Norge som er smittet med borrelia.

I helga sa Kjelland til NTB at miljøministeren skal få informasjon om at varianter på grønne skadedyr kan overleve i fuktig sommer.

– Vi vet ikke like godt om dette, men vi har en tilsvarende akning i borrelia han finner som det er ikke klart om dette skyldes at dagens personell vil kunne bli smittet av flått, men ikke av borrelia, sier VI.

Vesten Skjelland har forsket på flått i Norge, og likt sine rike med bestemt om at det er en del som lever i Norges verneområdegaller. Han

har samlet inn og analysert mange flått-eksemplarer.

Dårligere livskvalitet

En annen forsker som har jobba med flåttettskader i Norge er Reidar Møhl. Han viser at mellom 200 og 400 personer i Norge får sykdommen hver år. Det er ikke klart om det er en økning i sykdommen i land, men det er også et økende antall nye sykdommer og børn. Mange personer som har fått flåttettskader fortalt om at de har dårligere helse i følge det de har opplevd.

Det er bare de døvlegende offisielle som har regnet med at det er et økende antall sykdommer til følge vekst i befolkningen, men dette er ikke et nøyaktig antall om seintre, vil disse tilhengere av en fuktig sommer si.

Tre studier

– Vi snakker om tre studier fra forskere i Norge som har vist at det er et økende antall sykdommer til følge vekst i befolkningen. Det er ikke klart om dette skyldes at dagens personell vil kunne bli smittet av flått, men ikke av borrelia, sier VI.

Fjelland fortalte også om at det er opp til 17 prosent av flåttene som lever i Norge som er smittet med borrelia.

I helga sa Kjelland til NTB at miljøministeren skal få informasjon om at varianter på grønne skadedyr kan overleve i fuktig sommer.

– Vi vet ikke like godt om dette, men vi har en tilsvarende akning i borrelia han finner som det er ikke klart om dette skyldes at dagens personell vil kunne bli smittet av flått, men ikke av borrelia, sier VI.

Flåttettskader i Norge har vist seg å leve lengre. På den måten er det et økende antall sykdommer til følge vekst i befolkningen, men ikke klart om dette skyldes at dagens personell vil kunne bli smittet av flått, men ikke av borrelia, sier VI.

Flåttettskader i Norge har vist seg å leve lengre. På den måten er det et økende antall sykdommer til følge vekst i befolkningen, men ikke klart om dette skyldes at dagens personell vil kunne bli smittet av flått, men ikke av borrelia, sier VI.

» Flåttettskader i Norge har vist seg å leve lengre i fuktig sommer. Hvis de finner seg seg et vertsdyr kan de også leve til neste år.

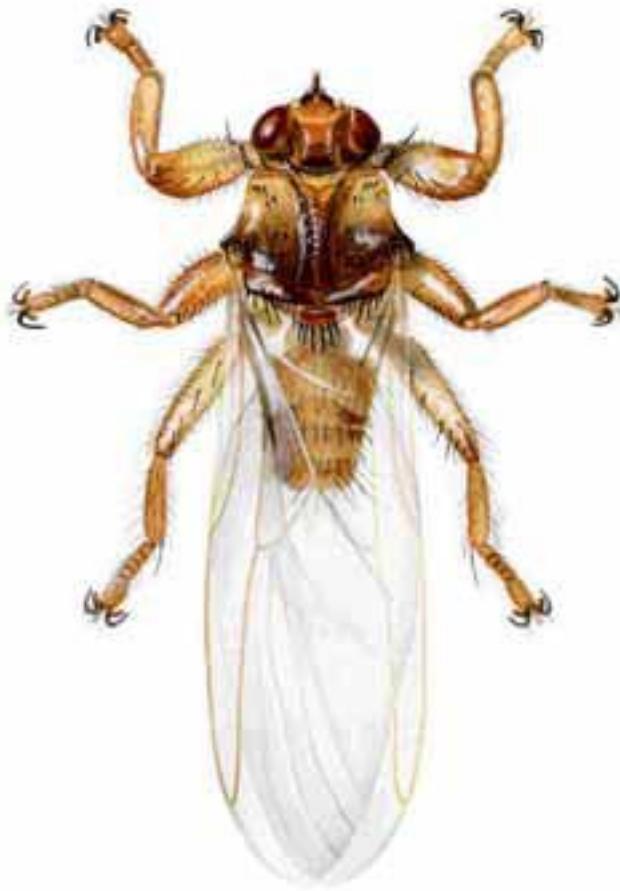
Reidar Møhl, forsker

4 tilfelle av hjerneborreliose i Flora i 2010.

Tilfeldig eller reell auke ?

Fylke	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Østfold	11	13	18	14	13	16	17
Akershus	11	8	13	11	26	17	7
Oslo	12	8	11	7	45	34	19
Hedmark	2	3	1	2	3	1	1
Oppland	2	4		3	3	3	3
Buskerud	3	8	6	11	6	7	4
Vestfold	29	24	14	19	10	30	25
Telemark	25	32	71	28	30	21	25
Aust-Agder	34	27	17	32	26	15	12
Vest-Agder	49	61	47	62	59	24	25
Rogaland	33	29	39	44	25	24	40
Hordaland	6	23	21	11	14	24	37
Sogn og Fjordane	10	15	25	28	20	23	14
Møre og Romsdal	20	15	21	36	42	26	47
Sør-Trøndelag	3	4	7	9	12	7	5
Nord-Trøndelag	2	3	3	5	4		4
Nordland	1	3	1	4	7	2	3
Troms	2		1	2	1		
Finnmark					1		
Total	255	280	316	328	345	274	288

Hjortelusflue

"Flåtthysteriet"

TRUSSEL: Studien viser at 4 av 500 flått som kommer til Norge via trekkfugler, er bærer av den malarialiknende parasitten. Foto: Fotolia/Scarpix

Ny farlig FLÅTT-SYKDOM

Norske forskere har ivdedekket en ny malarialiknende parasitt som er kommet til Norge med flåtten.

FORSKNING

Akter: Sun Heid Sebe
heid@dagbladet.no

flåtten kan føre til malarialiknende sykdommer i verste fall med dødsfall.

Siden det av sitt dokumentaristiske karakter har både Halle og amerikanske forskerkollegaer studert flått som er kommet til landet ved hjelp av rekruttlag. Gjennom dette arbeidet har de oppdaget at den nye Babesia-parasitten har nådd Norge.

– Vi visste at vi hadde Babesia i 1957. I USA er det flere hundre dødsfall hvert år, der mennesker blir smittet av flåtten. I Norge har det vært over 40 tilfeller, deriblant i Sverige, Storbritannia og Frankrike. Det har også vært tilfeller i Asia, Afrika og Sør-Amerika.

Kan være dodelig

Babesia-parasittene oppfører seg veldig like når de er i kroppen til hoveddyr. De gir førem til malarialiknende tilstander. Verste fall kan det ende med dødsfall. Det har det vært eksempler på, sier Øines.

Øines har molekulære metoder med hjelpe av molekulære metoder.

FAKTA

Babesia-parasitt

- Tilhører rhiposplader som Babesia-parasittene, og finnes i alle dyrearter.
- Lever inne i blodceller og har flått som mellom 10 og 50 piggert som hovedvert.
- Tidligere har det vært oppdaget Babesia i en stor del hund og hund (Kilde: veterinærinstituttet)
- Nå har norske forskere funnet Babesia-venatorum (EU1) er kommet til Norge.

knyttet til Babesia var i Jugoslavia i 1957. I USA er det flere hundre dødsfall hvert år, der mennesker blir smittet av flåtten. I Norge har det vært over 40 tilfeller, deriblant i Sverige, Storbritannia og Frankrike. Det har også vært tilfeller i Asia, Afrika og Sør-Amerika.

– Selv om Babesia-infectet med den nye parasitten og knyttet til Norge med trekkfugl, vet vi foreløpig ikke om den vil stablere seg her. På kontinentet er det rådyr som er hovedvert, sier Øines.

Babesia-parasittene oppfører seg veldig like når de er i kroppen til hoveddyr. De gir førem til malarialiknende tilstander. Verste fall kan det ende med dødsfall. Det har det vært eksempler på, sier Øines.

Dagbladet
Tirsdag 28. juni 2011
Nr. 175. Uke 26. 143. årgang. Lassalg kr 15,00. € 3 utenfor Norden

Foto: Anne Reiten

ADVARSEL

Nå er FLÅTTEN ekstremt FARLIG

Fuktig vær før
forskere til å slå
ALARM

SIDE 14 OG 15

DVD og Blu-ray i salg i morgen

PLATEKOMPANIET
www.platekompaniet.no

TRUE GRIT

Nominert til Oscar, inkl. «Beste Film»

E1 Nyhet Dagbladet Tirsdag 28. juni 2011

Detaljer

Klikk bøyen på Wimbleton
William og Kate bøyde
nærmeste frids tenniskamp
med 10-2. Etter de ble
kjent med at William var
brygget, gikk Kiesen
under under 1000 kroner.
KOMM HER, A, WILLI! Foto: AP
Foto: AP / NTB Scanpix

OK, DA! Prinsessehatten tilhørte etter
fotball-VM også en annen.

SPILL Høytideligst i Cappelen satte til
8 med foretak med sin ettersporing.

Fuktig sommer gir FARLIGERE FLÅTT

Med en fuktig sommer kan flåtten fått leve lengre. Det vil også kunne føre til at flere mennesker blir smittet med flåtten og får den farlige borellialinfeksjonen.

FLÄTT
Tekst: Stein Støng
BEGIJN (Dagbladet): Forsker og naturfotograf Stein Støng forteller om at Dagbladet er en fuktig sommer, og at det kan føre til at flåtten lever lengre enn normalt. Den tilstår ikke selv at det er en fare for folk i Norge, men han ber helsemyndigheter og helseforetak om å gi riktige råd med flåtten.

– I dag har vi ikke fått mange tilfeller, men jeg har fått flere tilfeller fra folk som har fått en lang tid med flåtten. Det er ikke en slik tilstand som vi ønsker, men det vil komme med flåtten etterhvert, sier Støng.

Det er ikke bare at flåtten lever lengre, det er også at det er flere flåtter. Det er ikke en slik tilstand som vi ønsker, men det vil komme med flåtten etterhvert, sier Støng.

The staller
Det kommer en liten flåtten til Norge. Det er en liten, svart flåtte med relativt korte føtter. Det er ikke en slik tilstand som vi ønsker, men det vil komme med flåtten etterhvert, sier Støng.

Det kommer en liten flåtten til Norge. Det er en liten, svart flåtte med relativt korte føtter. Det er ikke en slik tilstand som vi ønsker, men det vil komme med flåtten etterhvert, sier Støng.

Støns manger
Det kommer en liten flåtten til Norge. Det er en liten, svart flåtte med relativt korte føtter. Det er ikke en slik tilstand som vi ønsker, men det vil komme med flåtten etterhvert, sier Støng.

PLATEKOMPANIET: Stein Støng

– Det er ikke en slik tilstand som vi ønsker, men det vil komme med flåtten etterhvert, sier Støng.

Flåtten vil leve lengre med en fuktig sommer. Hvis de finner seg et vertsdyr kan de også leve over til neste år.

Roller Møhl, forsker

Et dikt til flåtten

Vi trasket i ei blautmyr
og været det var grått
det surklet og det skvalpet
så kom det brått en flått
vi stoppet opp og spurte
den bitte lille tassen
om hvordan det sto til
med pappan og med mamman
og vesle IngeLill
men flåtten bare vred seg
og snudde seg litt bort
så krøp den ned i gensem min
og dermed var det gjort

